

Saaks kuidagi ilma lindistamiseta

Allessee oli, kui teiste inimeste jutu lindistamisele näpuga näidati ja juba algab lindistamisbuum lausa haridusministeeriumi kasisul. Jutt on keskkooli võõrkeelse lõpuksamist mais. Protseduur on tehtud nii keeruliseks, et tudengite kojosõidupiletite kompensatsioon puutub kahvatub seekordse haridusametnike mõttesälvatuse ccs. Või on tegu ehk ühe ja sama mõttesälvatusega?

Siiaaani oleme oma abiturientide rahumelli ellu saatnud. Eksamite aeg, mai lõpp – juuni algus, on olnud omamoodi püha rituaal nii lastele kui ka õpetajatele. Nüüdsest on sellele pühadusele kriips peale tõmmatud – närvilisus käärib nii ministeeriumis kui koolides. Tähtsana näoga ametnikud käivad ühelt koosolekult teisele, kirjutavad tundetoid lugusid lehtedes, annavad välja brošüüre; õpetajad on segaduses, lapsed ärahirmutatud. Ka selle nimel tasuta siis putšipäevadel raadio- ja telimaja kaitsta ja valvata? Jääb mulje, et on tulemas midagi veel tähtsamat kui doktoriväitekirja kaitsmine. Ometigi on tegu ei rohkem ega vähem kui tavalise keskkooli ühe lõpuksamiga.

Võõrkeelte kuraator Helgi Org räägib surmotsiselt 10. jaanuari Õpetajate Lehes, kuidas see ennoolematu suursündmus nüüdsest toimunna hakkab. Saksa keele eksami kirjalik osa leiab aset 3. mail kell 9, suuline osa pärast kirjaliku voooru kolme nädala jooksul. Kinnise ümbriku avab välisvaatleja. Mis riigist vaatleja tuleb ja mis keelt ta räägib, pole öeldud. Öeldud on, et eksamiks tuleb leida "avar ja rahulik ruum, kus eksaminandid saavad töötada võimalikult mugavalt ja üksikeist häirimata; kõik õpilased istuvad üksi; ruumis ei tohi olla üle 20 õpilase".

Pange tähele näpunäidet "võimalikult mugavalt". Kuidas seda lahti seletada? Mina tunnen end ikka ja alati kas mugavalt või ebamugavalt. Näieks seesama 25. märtsi leinapäevakirjand tekitab minus ebamugavustunde ja veelgi ebamugavamast tundest tuleb juttu allpool.

Kirjaliku eksami lugemisosa kestab 45 minutit, siis kuulatakse 35 minuti jooksul linti, mille järgi lahendatakse ülesannet. Siiani lahendati ülesandeid matemaatikas ja füüsikas, nüüd siis ka inglise, saksa ja prantsuse keeles! Ülesande lahendamine võtab 30 minutit. Järgneb kirja kirjutami-

Lauri Leesi

ne – 60 minutit. Lööme siis minutid kokku 45+35+30+60 ja saame neli akadeemilist tundi. Ühegi pausita, WC-s käimata, teed või kohvi joomata. Kas ministeeriumi reglement on ikka kooskõlas muude ühiskonna kaitsemehhanismidega? Minu teada pole nii ranget töödistsipliini isegi Hansapangas.

Asi ühel pool, ei tohi oma õpetaja töödele pilkugi heita. Need korjatakse tema nina all kokku, indekseeritakse, pannakse ümbrikusse, viakse haridusosakonda, kust toimetatakse edasi allkirja vastu Glaviti Sakala tänaval. Vastuse saab teada jumal teab milal.

Suulisel eksamil, mis tuleb kolme nädala vältel n kuupäeval, valib õpilane vestlusteema kolme etteantud teema hulgast. Ettevalmistusaega on 30 sekundit! Kes neid sekundeid mõeldab, pole öeldud.

kuid kõik viitab sellele, et teile juba tuttav välisvaatleja.

Ah et kes hindab suulist vastust? Siin on ministeeriumil kaks seisukohta: üldhariduse osakonna juhataja Epp Rebase sõnul välisvaatleja, võõrkeelte kuraatori Oru sõnade kohaselt aineõpetaja ja välisvaatleja koos. Minule ütles selline vaadete lahkuminek seda, et minister Rein Loik on vist asja juba lähemalt uurima hakanud. Ega ta siis muidu tühistanud nõuet, et ka vilistlased end juba 10. jaanuariks tuleks eksamiteks kirja paneks (nüüd 25. veebruariks). Selge see, et viisaka inimesena ei taha minister Loik oma eelkäija Jaak Aaviksoo määrusi tühistama kukkuda.

Mina ei kutsu uut ministrit üles kõiki minister Aaviksoo määrusi tühistama, palun vaid üht väikest teenet. Nimelt – Helgi Oru juhiste järgi pean mina kui koolijuhit korraldama riikliku võõrkeeleksami laste suuliste vastuste lindistamise. Lindid toimetatakse jällegi Glaviti, kus neid hinnatakse teistkordselt.

Olen nigel lindistaja. Alles üleüleeile viisin raadiomaja kolm saviplaati, et need mulle seal väikeses tasu eest üm-

ber võetaks. Kujutage ette mind oma Luise tänava koolihoones värisevatele lastele mikrofoni suu ette toppimas. Ja mis kvaliteet see siis tuleb? Julgen meelde tuletada, et riiklike eksamite idee algatanud ministeeriumiametnik läks tunamullu ühte kooli omalindistatud kasseriiga. Lindilt tuli aga mömm-mömm ja muud ei midagi.

Kui kaugele panna lapse suu ees mikrofoni, et ta ei minestaks, või salvestada varjatud mikrofoni või hoopis varjatud kaamera? See oleks muidugi parem, aga siis tuleb teenus osta erifirmalt. Kes tasub kulud?

Pealegi ei palu ma paljut. Oleme nõus komejandi kaasa tegema, kui saaks selle va lindistamise edasi lükata. Pealegi ei palu ma teenetiga päev. Mis seal salata, minu palveid ja nõuandeid ei ole selles ministeeriumis kunagi mil lekski peetud. Aga kuningas Saalomoni ütles nii: "Tarkus ehitab endale koja, aga rumalus kisub maha selle oma kättega". Ja veel ütles kuningas Saalomoni nii: "Kes üleastumise kinni katab, otsib armastust, aga kes seda korrutab, lahutab ennast sõbrast."

